

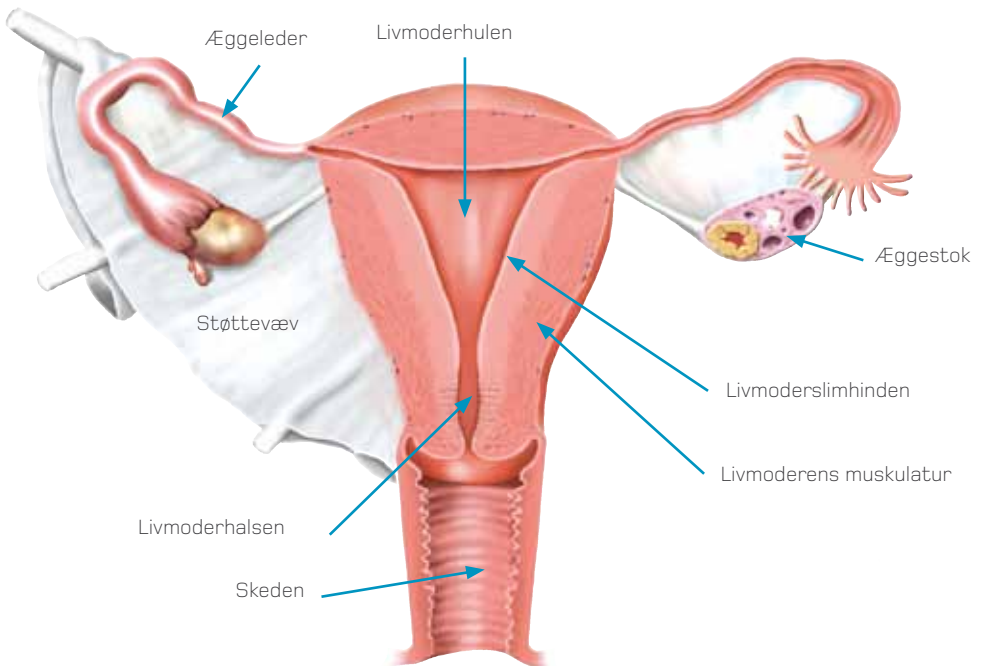
Fjernelse af livmoderslimhinden

LIVMODEREN

Livmoderen har form og størrelse som en pære. Den runde del kaldes for livmoderkroppen, mens den smalle del af "pæren" kaldes for livmoderhalsen. Selve livmo-

dervæggen består af et meget tykt lag muskler, som inderst er beklædt med en slimhinde. Hulheden i livmoderen kaldes livmoderhulen.

Livmoderens anatomi

Hos kvinder i den fødedygtige alder modnes der ca. hver 4. uge ét eller flere æg i æggestokkene. Mens modningen af ægget står på, danner livmoderens

slimhinde et særligt slimhindelag, der er beregnet til at modtage et evt. befrugtet æg. Bliver ægget ikke befrugtet, går det nye slimhindelag til grunde og udstødes

fra livmoderen sammen med det ube-frugtede æg ved en menstruation. Hele processen styres af hormonerne østrogen og progesteron og gentages normalt måned efter måned ind til overgangsalderen indtræder. Efter overgangsalderen bliver livmoderen som regel noget mindre, og slimhinden bliver tyndere.

KRAFTIGE OG LANGVA-RIGE BLØDNINGER

Kraftige blødninger kan forekomme ved graviditet udenfor livmoderen. En anden årsag kan være muskelknuder eller polyp- per i livmoderhulen.

Hos kvinder i starten af 40'erne er de kraftige blødninger derimod sjældent et tegn på sygdom, men begyndelsen til ophør af kvindens blødninger. Det skyldes, at kroppens produktion af hor- monet progesteron falder i denne alder, og at ægløsningen derfor udebliver. Som en konsekvens udstødes det nydannede slimhindelag i livmoderen ikke, men fortsætter med at vokse, indtil der kom- mer en ægløsning senere. Derfor bliver blødningen også tilsvarende kraftigere. Der kan sagtens gå op til ti år endnu, før menstruationen helt holder op.

Behandling

Kraftige blødninger kan i nogle tilfælde behandles medicinsk i form af hormon- behandling (p-piller eller hormonspi- ral). Et operativt indgreb kan også være

løsningen. Den mildeste form er fjernelse af livmoderslimhinden (endometrire- sektion), hvor man enten afskærer eller brænder livmoderslimhinden væk. I de fleste tilfælde betyder det, at blødningen bliver svagere eller ophører helt efter operationen.

Virkningen på langt sigt

Langt de fleste patienter (80 - 90 %) er glade for virkningen af operationen, men hos 10 - 20 % er virkningen dårligere.

I denne situation skal du tale med din gynækolog, om det ville være hensigts- mæssigt at få foretaget en ny fjernelse af slimhinden, eller om I skal overveje helt at fjerne livmoderen. Det kan være en god løsning, hvis intet andet hjælper, eller hvis du er nået en alder, hvor man er helt sikker på, at du ikke skal bruge livmode- ren mere og egentlig kun har problemer med den. Fjernelse af livmoderen stopper naturligvis blødningerne, men ikke hor- monproduktionen i æggestokkene.

FORUNDERSØGELSE

Du kommer først til en konsultation, hvor gynækologen lytter til dine sympto- mer. Herefter foretager han en gynækolo- gisk undersøgelse og en vaginal ultralyds- skanning.

Hvis I bliver enige om, at en fjernelse af livmoderslimhinden kan hjælpe dig, finder I med det samme en tid til ope- rationen, som passer ind i din kalender.

Gynækologen lytter på hjerte og lunger og kontrollerer dit blodtryk. Der tages forskellige blodprøver. I nogle tilfælde tages der et EKG (hjertekardiogram) samt evt. røntgen af hjerte og lunger.

Såfremt du lider af andre sygdomme (fx bronkitis, sukkersyge eller forhøjet blodtryk), kan det blive nødvendigt først at udrede disse.

FORBEREDELSE

Forberedende hormonbehandling

Det gør operationen nemmere, hvis livmoderslimhinden er tynd. Operationen foretages derfor helst lige efter menstruation. Alternativt kan anvendes forberedende hormonbehandling, der gør slimhinden tynd.

Hygiejne

Af hygiejniske grunde bør du tage bad om morgenen. Du må ikke have neglelak på.

Transport

Indgrebet foregår på dagskirurgisk afsnit. Det betyder, at du tager hjem samme dag, som indgrebet finder sted. Det er vigtigt, at du bliver hentet af en pårørende, som kan være hos dig resten af døgnet.

Ryging

Ryging hæmmer sårhelingen og kan derfor være medvirkende til et dårligere operationsresultat. Vi anbefaler derfor, at du ophører med tobaksrygning i 6 uger

før operationen og den første tid efter operationen.

Medicin

Visse former for medicin hindrer blodet i at størkne og giver derfor større blødningstendens. Der findes derfor en del præparater, som du ikke må tage i forbindelse med operationen. Nedenfor er listet de vigtigste:

- Acetylsalicylsyreholdig medicin (fx. Hjertemagnyl, Magnyl, Aspirin, Idotyl, Treo, Kodimagnyl e.l.). Normalt pause i 3 døgn
- Gigtmidler (fx Brufen, Ipren, Confortid, Naprosyn, Voltaren, Diclon etc.). Normalt pause i 3 døgn
- Blodfortyndende behandling (fx Marevan og Plavix). En nærmere plan vil blive fastlagt ved forundersøgelsen
- Fiskeolie og anden naturmedicin. Normalt pause i 1 uge
- Det er vigtigt, at du tager alt din øvrige vanlige medicin frem til operationen

Vanddrivende medicin

Vanddrivende medicin må ikke tages på operationsdagen

Hvis du er i behandling for sukkersyge gælder følgende:

- Hvis du skal opereres i løbet af dagen, må du ikke indtage tabletter eller insulin om morgenen på operationsdagen
- Hvis du skal opereres efter kl. 16.00, må du indtage en halv dosis insulin

sammen med morgenmaden, men ikke noget senere på dagen

Indkøb af håndkøbsmedicin

Du bedes sørge for at have indkøbt Panodil (500 mg) og Ipren (200 mg) på forhånd, så du har noget let smertestillende, hvis du løber tør for den medicin, som udleveres ved udskrivelsen. Det kan fås i håndkøb på apoteket eller i Matas.

PÅ OPERATIONS DAGEN

Fasteregler

- Du må spise og drikke mælkeprodukter indtil 6 timer før mødetidspunktet
- Du må drikke ”tynde” væsker som vand, te, kaffe (uden mælk eller fløde), saftvand uden frugtkød indtil 2 timer før mødetidspunktet
- Du må ikke drikke alkohol efter kl. 20 aftenen før operationen
- Vi anbefaler, at du drikker sukkerholdig væske (fx saftvand uden frugtkød) 2 timer før mødetidspunktet, da dette kan reducere ubehag før og efter operationen

Medicinsk forbehandling

For at mindske ubehaget ved indgrebet, skal du 2 timer før mødetidspunktet tage nedenstående medicin:

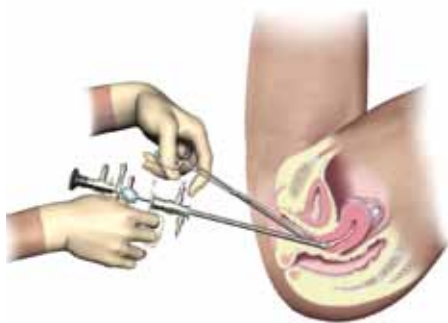
- 1 Tbl. Todolac 300 mg
- 1 Tbl. Panodil 1 gr
- 1 Tbl. Dexametason 8 mg

Ankomst

Når du ankommer til Hamlet, bliver du mødt af din sygeplejerske, som viser dig til rette. Sygeplejersken gennemgår forløbet med dig, og du får udleveret operationskjorte og underbenklæder. Du møder også vores anæstesilæge, som forklarer dig om bedøvelsen. Herefter er du klar til at blive kørt på operationsstuen, hvor du møder din gynækolog og gennemgår, hvad der er aftalt om operationen.

OPERATIONEN

Operationen foregår oftest i fuld bedøvelse og varer ca. 30 min. Du bliver bedøvet ved, at der lægges en kanyle ind i håndryggen, hvor bedøvelsesmidlet sprøjtes ind. Under indgrebet ligger du på ryggen

Fjernelse af livmoderslimhinden gennem skeden

med benene oppe i nogle benstøtter (som ved en gynækologisk undersøgelse). Når du sover, udvides livmodermunden gennem skeden, og der føres en kikkert op i livmoderen. For at få et godt billede gennem kikkerten, udvides livmoderhulen med saltvand. Med en lille slynge afskæres slimhinden og eventuelle polypper og muskelknuder af livmodervæggen.

EFTER OPERATIONEN

Når operationen er afsluttet, bliver du kørt til opvågningen, hvor du skal være et par timer. Inden du udskrives, kommer gynækologen og taler med dig om det videre forløb. Du bør holde dig i ro resten af dagen.

EFTER UDSKRIVELSEN

Blødning

Du kan have blødning af menstruationsstyrke i dagene efter udskrivelsen, men det ophører gradvist efter 1 - 2 uger. Dog kan der komme blødning efter 8 - 14 dage, når såret falder af. Derefter vil du have øget udflåd og småblødning i nogle uger. Hvis du behandles med et hormonpræparat eller med p-piller, bør du fortsætte med behandlingen med mindre andet er aftalt.

Smerter

Det er normalt, at der er ve-agtige eller menstruationslignende smerter efter indgrebet. Det skyldes sammentrækninger i

livmoderen. Du får smertestillende piller med hjem, som kan lindre disse smerter.

Hygiejne

For at undgå infektion skal du bruge bind og ikke tamponer, så længe du bløder. Du må tage brusebad, men du skal undgå karbad, svømmehal og havbad, indtil blødningen er ophørt.

Samleje

Du skal undgå samleje, indtil blødningen er ophørt – min. 2 uger.

Sygemelding

Du kan genoptage arbejde og sportsaktiviteter 4 - 7 dage efter operationen.

Graviditet

Du skal undgå graviditet, idet en graviditet ikke kan udvikle sig normalt, når livmoderslimhinden mangler. Du kan evt. vælge at få foretaget sterilisation i forbindelse med operationen.

Kontrol

Der er normalt ikke behov for kontrolbesøg efter operationen.

MULIGE BIVIRKNINGER & KOMPLIKATIONER

Kraftig blødning og smerter

Hvis du får smerter eller blødning, som er kraftigere, end du er vant til under menstruation, eller hvis du får feber, skal du kontakte Hamlet på tlf. 3817 0781

(hverdage mellem 8 - 16) eller tlf. 3817 0723 (aften og weekend).

Afbrydelse af operation

Den væske, som man skyller livmoderhulen med under indgrebet, optages ofte i små mængder i blodbanen, og dette har ingen betydning. Hos enkelte patienter kan lægen imidlertid være tvunget til at afbryde indgrebet for at undgå, at der optages større mængder. Man må da ud-sætte resten af operationen til senere.

Hul på livmodervæggen

I sjældne tilfælde kan der opstå et hul i livmodervæggen. Hvis hullet er lille, betyder det ofte ingenting. Men det kan i yderst sjældne tilfælde være nødvendigt

at operere gennem bugvæggen (kikkert-operation) for at være sikker på, at der ikke er beskadigelse af tarmene.

Forsnævring af livmoderhalsen

Enkelte patienter kan få problemer med forsnævring af livmoderhalsen. Dette kan give menstruationssmerter. Andre patienter kan opleve, at blødningerne bliver kraftigere igen efter et stykke tid. Dette skyldes oftest, at der efterlades små slimhinderester, som kan vokse og give menstruationsblødning. I begge tilfælde kan man igen udvide livmoderhalsen og gentage fjernelsen af slimhinden, eller man kan vælge at fjerne livmoderen.

YDERLIGERE INFORMATION

Ønsker du yderligere information, er du meget velkommen til at kontakte os.

Privathospitalet Hamlet

Direkte telefon til Gynækologiske Klinik

Direkte mail til Gynækologiske Klinik

Hjemmeside

3817 0781

team8@hamlet.dk

www.hamlet.dk

4. udgave marts 2011 / BIH • revideres 240312

Godkendt af GIL & HHS 240311 © Privathospitalet Hamlet

